

ΥΠΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Ο υποθετικός λόγος αποτελείται από δύο μέρη:

A. την **υπόθεση** και

B. την **απόδοση**.

Η **υπόθεση** (οι υποθετικές προτάσεις) είναι **εξαρτημένες προτάσεις**, δηλαδή δε μπορούν να σταθούν μόνες τους στο λόγο. Γι αυτό κάθε υποθετική πρόταση έχει δίπλα της μια ανεξάρτητη πρόταση.

Η υποθετική πρόταση λέγεται και **υπόθεση**, ενώ η ανεξάρτητη πρόταση λέγεται και **απόδοση**.

Μαζί η υπόθεση και η απόδοση αποτελούν τον **υποθετικό λόγο**.

Οι υποθετικές προτάσεις εισάγονται με το **αν** ή **εάν** (σπανιότερα με το **άμα**, **αλλά**, **εφόσον**, **έτσι** και **στην περίπτωση που** κ.λπ). και **δείχνουν την προϋπόθεση που** πρέπει να ισχύει για να γίνει αυτό που δηλώνει η ανεξάρτητη πρόταση. Χωρίζονται από την κύρια πρόταση **με κόμμα (.)**.

π.χ. **Άμα σας πω, Θα γελάσετε.**

Άμα σας πω - Υπόθεση - δευτερεύουσα πρόταση - αποτελεί την προϋπόθεση για να γελάσουμε.

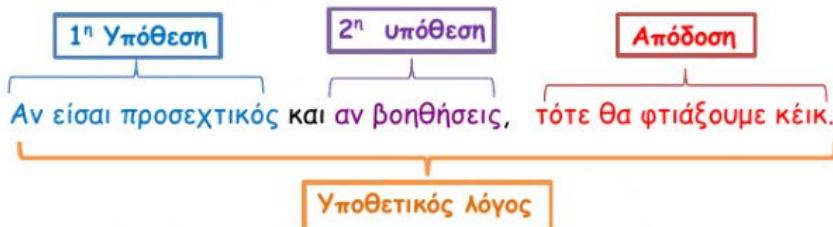
Θα γελάσετε - Απόδοση - κύρια πρόταση

Ισχύει και αντίστροφα η πρόταση: ΝΑΙ!

Θα γελάσετε, άμα σας πω. (πρώτη η απόδοση)

Ο υποθετικός λόγος μπορεί να έχει πολλές υποθέσεις ή πολλές αποδόσεις:

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Μπορείς να ξεχωρίσεις την υπόθεση και την απόδοση;

- α. Αν σου αρέσει η μουσική (...), θα μάθεις εύκολα ένα όργανο (...).
- β. Θα γίνουν εισαγωγές τροφίμων (...) και θα αυξηθούν οι έλεγχοι (...), αν υπάρξει έλλειψη (...).
- γ. Αν γυμνάζεσαι (...), θα έχεις ωραίο και δυνατό σώμα (...).
- δ. Αν πάρω καλούς βαθμούς (...), οι γονείς μου θα μου πάρουν ποδήλατο (...).
- ε. Δε θα έχουμε πετρέλαιο (...), αν συνεχιστεί η κακοκαιρία (...).
- στ. Αν ανέβεις στον Λυκαβηττό (...), θα δεις όλη την Αθήνα (...).
- ζ. Θα γίνεις παχύσαρκος (...), αν τρως πολύ (...) και αν δε γυμνάζεσαι (...).

2. Συμπλήρωσε με τη φαντασία σου τις παρακάτω προτάσεις όπως νομίζεις!

- α) Αν ήμουν πλούσιος,
- β) Αν όλοι οι άνθρωποι ζούσαν 300 χρόνια, ..
- γ) Αν η γη σταματούσε να γυρνάει, ..
- δ) Αν συναντούσα τον Αϊνστάιν, ..
- ε) Αν είχα ένα τηλεσκόπιο, ..
- στ) Αν ήμουν Ινδιάνος, ..

3. Μετατρέψτε τους τρεις παρακάτω στίχους σε υποθετικούς λόγους διατηρώντας το νόημά τους.

Σπέρνοντας μια φορά σπόρους, σοδιάζεις μια φορά.

Φυτεύοντας ένα δέντρο, σοδιάζεις δέκα φορές.

Μορφώνοντας το λαό, σοδιάζεις εκατό φορές.

Kouáνγκ-Τσέου, 4ος-3ος αι. π.Χ., Κίνα

4. Ένωσε τα ζευγάρια των προτάσεων, ώστε να αποτελέσουν υποθετικό λόγο.
Τρως φρούτα και λαχανικά. Είσαι υγιής.

Δεν προλαβαίνω το λεωφορείο. Θα έρθω με ταξί.

Η αδερφή μου αργεί να γυρίσει από το φροντιστήριο. Η μητέρα μου ανησυχεί.

Βρέχει. Θα πάρω ομπρέλλα.

.....